

Memo: consequenties Brzo 2015 Rrzo voor Veiligheidsregio's
Datum: 20 mei 2016
Auteur: Karin Eshuis (commentator: Joram Gielbert)

Inleiding

Op 4 juli 2012 hebben het Europees Parlement en de Raad Richtlijn 2012/18/EU, betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken (verder: Seveso III) vastgesteld. Deze richtlijn betreft een wijziging en intrekking van de Seveso II¹.

Het Besluit risico's zware ongevallen van 25 juni 2015 (verder: Brzo 2015) strekt tot uitvoering van de Seveso III richtlijn en is 8 juli 2015 in werking getreden. Met het Brzo 2015 is het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (verder: Brzo'99) ingetrokken.

In deze memo zal worden ingegaan op de veranderingen van het Brzo 2015 ten opzicht van het Brzo'99 waarbij de focus met name ligt op de voor de veiligheidsregio's relevante veranderingen en wat de consequenties zijn van deze wijzigingen voor (de toezichthouders van) de veiligheidsregio's.

Redenen voor Seveso III

Belangrijkste reden voor wijziging Seveso II en totstandkoming Seveso III was de wijziging in de Europese indeling van gevaarlijke stoffen (classificatie) volgens de CLP-verordening. De indeling van gevaarlijke stoffen is bepalend voor de vraag of een inrichting onder de werkingssfeer van de Seveso III valt.

Daarnaast zijn diverse bepalingen uit Seveso II geactualiseerd en verduidelijkt, zoals de informatieverplichting van inrichtingen met betrekking tot mogelijk verhoogde risico's buiten de inrichting (domino maar ook overstroming en aardbevingen), uitbreiding van inspectiebepalingen en de uitbreiding van de informatieverplichting voor publiek met informatie over inspecties. Voor de overzichtelijkheid is Seveso II daarbij volledig vervangen door de Seveso III richtlijn.

Implementatie Seveso III in Brzo 2015

Seveso III moest binnen een bepaalde termijn (uiterlijk 31 mei 2015²) worden geïmplementeerd in nationale wetgeving. Dit is ook de reden waarom het Brzo 2015 direct na publicatie in werking is getreden, ondanks dat de nadere regels die een uitwerking vormen van het Brzo 2015, zijnde de Regeling risico's zware ongevallen, nog niet gereed waren.

De Regeling risico's zware ongevallen (verder: Rrzo) is uiteindelijk op 3 maart 2016 gepubliceerd en op 4 maart 2016 in werking getreden. Een deel van de artikelen dat was opgenomen in het Brzo'99 maar niet was opgenomen in het Brzo 2015 is daarmee teruggekeerd in de regelgeving.

Van belang zijnde wijzigingen voor de veiligheidsregio's

Naast de specifieke bepalingen die voor veiligheidsregio's zijn veranderd, is ook een aantal andere wijzigingen van belang om de inhoud van het besluit en de regeling te begrijpen. Daarom volgt eerst een aantal algemene opmerkingen ten aanzien van het besluit, wordt ingegaan op de gewijzigde en nieuwe begripsbepalingen en wordt daarna aandacht besteed aan specifieke onderwerpen van het Brzo 2015 en het Rrzo.

¹ Richtlijn 96/82/EG van 9 december 1996

² Artikel 31 Richtlijn 2012/18/EU van 4 juli 2012 (Seveso III)

Algemeen

Aanhalen besluit en regeling

Voor wat betreft het aanhalen van het besluit en de regeling is van belang dat het besluit met jaartal en de regeling zonder jaartal dienen te worden aangehaald. Er wordt dus gesproken over het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015) en de Regeling risico's zware ongevallen (Rrzo).

Vindplaats artikelen Brzo 2015 en Rrzo t.o.v. versie 1999

Vrijwel alle artikelen zijn gewijzigd qua nummering. Daarnaast is een aantal artikelen dat eerder was opgenomen in het Brzo'99 nu ondergebracht in het Rrzo. Op de site van Brzo + is een link naar een vergelijkingstabel te vinden <http://brzoplus.nl/brzo2015/vragen-antwoorden-1/> (onder de foto).

Begripsbepalingen³

Allereerst de begripsbepalingen. Hierin komen 'nieuwe' begrippen voor die van belang zijn. De voor alle inspectiepartners belangrijkste nieuwe/gewijzigde begrippen worden hieronder kort toegelicht.

Lage- en hogedrempelinrichtingen (nieuw)

De termen PBZO-plichtige inrichting en VR-plichtige inrichtingen kunnen we overboord zetten. Vanaf de inwerkingtreding van het Brzo 2015 spreken we over lagedrempelinrichting respectievelijk hogedrempelinrichting als we het over deze inrichtingen hebben.

Inrichtingen (nieuw)

In de Wet milieubeheer (verder: Wm) is in artikel 1.1 een definitie van het begrip inrichting opgenomen⁴. Het Brzo 2015 kent een eigen definitie van het begrip inrichting. Dit gaat uit van de definitie zoals opgenomen in de Wm maar is specifiekier. Als in de artikelen van het Brzo 2015 of het Rrzo wordt gesproken over inrichtingen dan worden daarmee alleen hoge- en lage drempelinrichtingen bedoeld. In de tekst van deze notitie is hierbij aangesloten. Als daar gesproken wordt over inrichtingen wordt bedoeld hoge- en lagedrempelinrichtingen, tenzij anders is aangegeven.

Bestaande inrichting, andere inrichting en nieuwe inrichting (nieuw)

Dit onderscheid is van belang voor de verschillende termijnen waarbinnen exploitanten aan bepaalde verplichtingen moeten voldoen. Kortweg samengevat houdt dit onderscheid het volgende in:

- een bestaande inrichting: een inrichting is die ook al onder het Brzo'99 viel en waarbij er door het Brzo 2015 geen verschuiving plaatsvindt van lage- naar hogedrempelinrichting of andersom;
- een nieuwe inrichting: een inrichting is die door wijziging van haar activiteiten onder het Brzo 2015 komt te vallen;
- een andere: inrichting een inrichting is die door inwerkingtreding van het Brzo 2015 onder de werking van dat besluit komt te vallen of waarbij door het Brzo verschuiving plaatsvindt van lage- naar hogedrempelinrichting of andersom.

Exploitant (nieuw)

Het besluit richt zich tot de exploitant van de inrichting. De exploitant is de drijver van de inrichting. De exploitant is verplicht de risico's van zijn inrichting te inventariseren en doeltreffende veiligheidsmaatregelen te nemen.

Aanwezigheid gevaarlijke stoffen

Als in het Brzo 2015 of het Rrzo wordt gesproken over de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen gaat het niet alleen om de werkelijke aanwezigheid maar ook om de verwachte aanwezigheid van dergelijke stoffen. De verwachte aanwezigheid is de vergunde hoeveelheid gevaarlijke stoffen die maximaal in de inrichting aanwezig kan zijn of kunnen worden gevormd als gevolg van verlies van controle over de daarin verrichte processen. Door brand of door contact met water kunnen (al dan niet gevaarlijke) stoffen reageren, waarbij (andere) gevaarlijke stoffen ontstaan.

³ Artikel 1 Brzo 2015

⁴ Elke door de mens bedrijfsmatige of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht.

Daarnaast kunnen stoffen onderling reageren waardoor (andere) gevaarlijke stoffen worden gevormd. Al deze gevaarlijke stoffen vallen onder het begrip “aanwezigheid van gevaarlijke stoffen”. Het begrip ziet daarnaast slechts op bepaalde hoeveelheden van die stoffen. Wanneer de hoeveelheid stoffen in de inrichting niet boven de in bijlage I opgenomen lage drempelwaarden kan komen, valt die niet onder deze definitie.

(Let hier wel op het verschil met de lijst van de gevaarlijke stoffen voor de hulpverleningsdiensten).

Gevaarlijke stof

Onder deel 1 van bijlage I bij de richtlijn vallende of in deel 2 van bijlage I bij de richtlijn opgenomen stof of mengsel. Het gaat hier dus om de stoffen die in bijlage I van de richtlijn zijn opgenomen, ongeacht de drempelwaarde.

Bevoegd gezag (bestaand) en Toezichthouders (nieuw)

Als in het Brzo 2015 of het Rrzo wordt gesproken over het bevoegd gezag dan wordt daarmee bedoeld het bevoegd gezag dat op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) de omgevingsvergunning afgeeft aan de inrichting (het milieu-bevoegd gezag)⁵.

Daarnaast wordt in het Brzo 2015 of het Rrzo gesproken over toezichthouders. Hiermee worden bedoeld de toezichthouders voor milieu, arbeidsveiligheid en de rampenbestrijding, zijnde de toezichthouders van het Wabo bevoegd gezag, de inspectie SZW en de Veiligheidsregio's.⁶ De aanwijzingen en legitimatiebewijzen van de veiligheidsregio's vermelden nu nog vaak de artikelen van het Brzo'99 waarop toezicht mag worden gehouden. Deze aanwijzingen en legitimatiebewijzen moeten worden geactualiseerd. Daarbij kan worden volstaan met de vermelding dat de toezichthouder is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens artikel 31 en 48 van de Wet veiligheidsregio's⁷.

Rechtstreekse verwijzing naar bijlagen I tot en met IV (nieuw)

De Seveso III-richtlijn bevat zeven bijlagen. Voor het borgen van de eenduidigheid in de technische eisen van de Seveso III-richtlijn is in het Brzo 2015 rechtstreeks verwezen naar de bijlagen I tot en met IV van de Seveso III. Dit voorkomt verschillen in de eisen voor internationaal werkende bedrijven met vestigingen in meerdere lidstaten van de Europese Unie.

Als de bijlagen I tot en met IV van de Seveso III wijzigen dan werken deze wijzigingen automatisch ook door voor het Brzo 2015 (van rechtswege). Van de wijziging van de bijlagen moet uit het oogpunt van kenbaarheid mededeling worden gedaan in de Staatscourant⁸.

Uitwisseling gegevens en coördinatie⁹ (nieuw)

In het Brzo 2015 is in artikel 4 nu expliciet een artikel over het coördinerend bevoegd gezag (zijnde het Wabo bevoegd gezag) opgenomen. Hierin is ook opgenomen dat uitwisseling van gegevens tussen de instanties die belast zijn met de uitvoering of handhaving van het Brzo 2015 (dus Wabo, ISZW en veiligheidsregio's) gegevens uit moeten wisselen. Het gaat hier om gegevens die noodzakelijk zijn voor een goede invulling van de taken door deze instanties. In artikel 2 Rrzo is aangegeven welke gegevens in ieder geval moeten worden uitgewisseld.

Voor de veiligheidsregio's gaat het om de rapporten inzake de bedrijfsbrandweer en de bedrijfsbrandweeraanwijzingen maar ook om de ongevalsgegevens die in het kader van de Wet veiligheidsregio's door de exploitant aan ons zijn verstrekt (denk hierbij aan de informatie die op grond van de Wvr is gemeld).

⁵ Artikel 1 Brzo 2015 *bevoegd gezag*: bestuursorgaan als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

⁶ Artikel 1 Brzo 2015 *toezichthouder*: door het bevoegd gezag daartoe aangewezen personen, de toezichthouder, bedoeld in artikel 1, derde lid, onderdeel d, van de Arbeidsomstandighedenwet, of de op basis van artikel 61, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's aangewezen personen.

⁷ “Bij” verwijst naar hetgeen *in* de betreffende wet wordt genoemd. “Krachtens” verwijst naar alle regelgeving die onder die wet hangt. Dat toezichthouders voor het Brzo zijn aangewezen blijkt dus uit het feit dat zij toezichthouden op de naleving van het bepaalde krachtens artikel 31 en 48 van de Wet veiligheidsregio's.

⁸ Artikel 1 lid 2 Brzo 2015

⁹ Artikel 4 Brzo 2015 en artikel 2 Rrzo

Exploitatieverbod¹⁰ (gewijzigd)

Alleen het milieu-bevoegd gezag en de ISZW kunnen gebruik maken van het exploitatieverbod (stillegging inrichting). Onder het Brzo'99 kon alleen ISZW hier gebruik van maken, nu is dit ook voor het milieu-bevoegd gezag een optie. Het exploitatieverbod is bedoeld voor situaties waar de omgevings- of milieuveiligheid acuut wordt bedreigd en snelle actie is vereist om de veiligheid te waarborgen. Er moet hier wel een proportionaliteitsafweging worden gemaakt waarbij moet worden bepaald of het stilleggen van de inrichting wel in verhouding staat met de overtreding. Veiligheidsregio's kunnen geen gebruik maken van deze bevoegdheid¹¹.

Kennisgeving¹² (gewijzigd)

De exploitant dient een kennisgeving in te dienen. Voor bestaande en andere inrichtingen moet dit binnen 1 jaar na het van kracht worden van het Brzo 2015 op de inrichting (dus voor 8 juli 2016). Nieuwe inrichtingen moeten de kennisgeving bij de aanvraag om omgevingsvergunning voegen. In toelichting Brzo 2015 is opgenomen dat de exploitant bij het niet indienen van een nieuwe kennisgeving hierover tijdens de inspectie moet worden bevraagd en moet exploitant aantonen dat de reeds bestaande kennisgeving voldoet aan het Brzo 2015. De inhoud van de kennisgeving kan van invloed zijn op de inzet van de veiligheidsregio of op het rampenbestrijdingsplan. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een wijziging van de hoeveelheid aanwezige gevaarlijke stof in een installatie.

CLP Check lijst aanwezige gevaarlijke stoffen (nieuwe indeling)

Zoals in de inleiding is aangegeven was de belangrijkste reden voor wijziging Seveso II en totstandkoming Seveso III de wijziging in de Europese indeling (classificatie) van gevaarlijke stoffen volgens de CLP-verordening. Dit heeft geleid tot de wijziging van deel 1 en deel 2 van de Seveso III richtlijn. Exploitant moet nagaan wat de gevolgen van deze gewijzigde indeling zijn voor zijn lijst met aanwezige gevaarlijke stoffen. Deze lijst is bepalend voor de vraag of de inrichting een hoge- of een lagedrempelinrichting is¹³.

Informatie omgeving¹⁴ (deels 'nieuw')

In de kennisgeving moet informatie worden opgenomen over de onmiddellijke omgeving van de inrichting en de factoren die een zwaar ongeval kunnen veroorzaken of de gevolgen ervan kunnen verergeren.

'Nieuw' hierbij is de verplichting voor exploitant om aandacht te besteden aan de directe omgeving van de inrichting: het gaat om informatie over naburige inrichtingen die onder Seveso III vallen maar ook andere bedrijven (die niet onder de richtlijn vallen), gebieden en ontwikkelingen die de bron kunnen zijn of die het risico op en de gevolgen van een zwaar ongeval of van domino-effecten zouden kunnen vergroten zoals aardbevingen en overstromingen.

Dit is eigenlijk niet nieuw maar in de uitvoeringspraktijk is aan een vergelijkbaar artikel uit het Brzo'99 onvoldoende aandacht gegeven. Eén van de redenen: inrichtingen beschikken niet altijd over voldoende informatie over externe invloeden om risico's binnen inrichting goed in te kunnen schatten. Daarom moet het bevoegd gezag Wabo beschikbare informatie over risico-verhogende externe invloeden delen met de inrichtingen die onder de werking van de richtlijn vallen¹⁵.

PR en GR¹⁶ (nieuw)

Voor hogedrempelinrichtingen moet in de kennisgeving het plaatsgebonden en groepsrisico worden opgenomen. Dit is een nieuw aspect dat onderdeel dient uit te maken van de kennisgeving.

¹⁰ Artikel 5 lid 3 Brzo 2015

¹¹ In de Wvr is in artikel 48 tweede wel opgenomen dat het bestuur van de veiligheidsregio een inrichting kan bevelen deze niet in werking te stellen of te houden indien niet wordt voldaan aan de verplichting tot informatieverstrekking zoals bedoeld in het eerste lid van artikel 48 Wvr (zijnde informatie die nodig is met het oog op de voorbereiding van de rampenbestrijding en crisisbeheersing).

¹² Artikel 6 Brzo 2015

¹³ Artikel 6 lid 1 onderdeel f "lijst gevaarlijke stoffen die in inrichting aanwezig kunnen zijn"

¹⁴ Artikel 6 lid 1 onderdeel h Brzo 2015

¹⁵ Artikel 8 lid 2 Brzo 2015

¹⁶ Artikel 6 lid 2 Brzo 2015

PBZO (termijn gewijzigd)

Het preventiebeleid moet op de inrichting aanwezig zijn en hoeft niet te worden ingediend (onder het Brzo'99 was dit ook al zo). Ook hierbij is weer van belang of het gaat om een bestaande, nieuwe of andere inrichting. Wat daarnaast nieuw is, is het feit dat het preventiebeleid elke 5 jaar opnieuw dient te worden bezien¹⁷.

Veiligheidsbeheerssysteem¹⁸

De eis dat het preventiebeleid voor zware ongevallen wordt uitgevoerd met een veiligheidsbeheerssysteem is opgenomen in artikel 7 lid 6 Brzo 2015. Hierbij is voor de elementen verwezen naar bijlage III van de Seveso III en niet meer naar een bijlage van het Brzo zelf. Dit heeft tot gevolg dat de bewoordingen van een aantal VBS elementen is gewijzigd en de inhoud specifiek is geworden. Zo is in element i specifiek benoemd dat er maatregelen moeten worden geïmplementeerd om het veiligheidsbewustzijn te doen toenemen en wordt in element iii bijvoorbeeld specifiek alarmbeheer benoemd.

Stoffenlijst (deels gewijzigd)

Het Brzo 2015 kent 3 stoffenlijsten:

- lijst met gevaarlijke stoffen bij de kennisgeving (moet door de exploitant bekend worden gemaakt)¹⁹;
- lijst met gevaarlijke stoffen die moet worden opgenomen in het VR²⁰ (alleen hogedrempel);
- actuele lijst met gevaarlijke stoffen voor de hulpverleningsdiensten²¹ (alleen hogedrempel).

Gelet op het feit dat op grond van artikel 18 Brzo op de lijst voor de hulpverleningsdiensten ook stoffen moeten staan die op basis van aard en hoeveelheid een risico vormen dienen op deze lijst ook stoffen onder de drempelwaarden te worden opgenomen en stoffen die niet in bijlage I van de richtlijn zijn opgenomen maar *op basis van aard en hoeveelheid een risico vormen*.

Het gaat hier bijvoorbeeld om stoffen die bij normale temperatuur en atmosferische druk geen probleem zijn (en dus niet voor het Brzo zijn aangewezen) maar die onder procesomstandigheden ineens wel een probleem kunnen zijn (bijvoorbeeld thermische olie). Daarnaast zijn er stoffen die uit zichzelf niet toxisch o.i.d. zijn, maar waar de verbrandingsproducten die er vanaf komen dat wel zijn (bijvoorbeeld MDI en nylon).

Domino aanwijzingen (nieuwe onderdelen)

Inrichtingen kunnen door het bevoegd gezag worden aangewezen als domino inrichting²². In dat geval moeten ze onderling zorgen voor de uitwisseling van (risico-) informatie. Die informatie kan nodig zijn bij het opstellen van het preventiebeleid, het veiligheidsbeheerssysteem, het veiligheidsrapport en het intern noodplan om rekening te kunnen houden met mogelijke domino-effecten. Exploitanten moeten onderling bepalen welke gegevens van de ander relevant zijn om domino-effecten te voorkomen en de gevolgen daarvan te beperken²³.

Nieuw is dat de aangewezen inrichtingen daarnaast moeten samenwerken om het publiek en naburige bedrijven voor te lichten die kunnen worden getroffen door domino-effecten (bijv. open dag of informatie via internet). Deze samenwerking geldt ook met het oog op het verstrekken van informatie ten behoeve van het opstellen van het rampenbestrijdingsplan door de veiligheidsregio's bedoeld in artikel 6.1.1 van het Besluit veiligheidsregio's. Veiligheidsregio's zullen er dus op moeten toezien dat dit ook gebeurt (**actie VR's**).

Gelet op het feit dat ten aanzien van dominoaanwijzingsbesluiten geen overgangsrecht is opgenomen is niet duidelijk of de besluiten tot het aanwijzen van domino-inrichtingen die onder het Brzo'99 zijn genomen nog rechtsgeldig zijn. Wij gaan hier wel vanuit maar het is zaak hier alert op te zijn en het bevoegd gezag Wabo te verzoeken de domino-aanwijzing te 'herzien' bij ontvangst van een veiligheidsrapport (let op: interne info) (**actie VR's**).

¹⁷ Artikel 7 lid 5 Brzo 2015

¹⁸ Artikel 7 lid 6 Brzo 2015 en artikel 5 Brzo

¹⁹ Artikel 6 lid 1 onderdeel f en lid 2 Brzo 2015

²⁰ Bijlage II onderdeel 3 onder c, Seveso III

²¹ Artikel 12 Brzo 2015 en artikel 18 Brzo

²² Artikel 8 lid 1 Brzo 2015

²³ Artikel 8 lid 3 Brzo 2015

Veiligheidsrapport (deels gewijzigd)

Inhoud veiligheidsrapport²⁴ (deels gewijzigd)

Voor de inhoud van het Veiligheidsrapport (VR) wordt verwezen naar bijlage II van de Seveso III. Daarnaast wordt in het Rrzo (m.n. artikel 9 t/m 13) een nadere invulling gegeven aan een aantal onderdelen van deze bijlage. Hierin is onder andere opgenomen dat bij het veiligheidsrapport een bedrijfsbrandweerrapport moet worden gevoegd en informatie ten behoeve van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Herziening veiligheidsrapport

Moet eens in de 5 jaar worden herzien en indien nodig worden bijgewerkt. Als gegevens niet veranderd zijn hoeft het niet te worden ingediend. Als gegevens wel zijn gewijzigd en het rapport dus is bijgewerkt moet het worden toegezonden aan het bevoegd gezag. Daarnaast is nu ook opgenomen dat een VR na een zwaar ongeval moet worden herzien²⁵, dat stond er eerder niet zo expliciet in.

Beoordeling Veiligheidsrapport

Het bevoegd gezag moet de exploitant in kennis stellen van zijn conclusies naar aanleiding van het veiligheidsrapport.²⁶ Dit moet binnen 6 maanden na ontvangst van het veiligheidsrapport. Als het rapport onvolledig is kan binnen 8 weken om aanvulling worden verzocht en heeft de exploitant 6 weken om die aanvulling in te dienen. De termijn van 6 maanden wordt dan opgeschort met 6 weken (tenzij de exploitant eerder met de aanvulling komt)²⁷.

De veiligheidsregio's moeten in de gelegenheid worden gesteld om de onderdelen van het veiligheidsrapport die betrekking hebben op de bedrijfsbrandweer en de voorbereiding op de bestrijding van rampen te beoordelen. Het bevoegd gezag moet deze beoordeling in de conclusies naar aanleiding van het veiligheidsrapport verwerken. Dit is geregeld in artikel 17 lid 2 van het Rrzo (stond voorheen in het Brzo'99)

Intern noodplan

Voor hogedrempelinrichtingen geldt, net als onder het Brzo'99, dat zij een intern noodplan moeten opstellen dat elke 3 jaar moet worden bezien²⁸. Voor de minimale gegevens die in het intern noodplan moeten zijn opgenomen wordt rechtstreeks verwezen naar bijlage IV van de Seveso III richtlijn.

Inspectie²⁹ (nieuwe onderdelen)

In artikel 13 Brzo 2015 is een groot aantal verplichtingen opgenomen ten aanzien van het uitvoeren van toezicht, het opstellen van een inspectiesysteem, inspectieplannen en inspectieprogramma's. Dit artikel geeft daarnaast invulling aan de plicht tot gecoördineerde uitvoering van het Brzo 2015. Het artikel schept geen nieuwe toezichtstaak maar strekt ertoe om de bestaande toezichtstaken van de toezichthouders in goede afstemming te laten plaatsvinden en geeft mede invulling aan de plicht tot gecoördineerde uitvoering van het besluit.

Inspectiesysteem³⁰

De toezichthouders moeten gezamenlijk zorgen voor het opstellen en beheren van een inspectiesysteem. Het doel van de inspecties is om te beoordelen of de exploitant aan de geldende regelgeving voldoet en of voldoende veiligheidsmaatregelen zijn getroffen om zware ongevallen te voorkomen, of wanneer een dergelijk ongeval plaatsvindt, de gevolgen daarvan te beperken.

²⁴ Artikel 10 Brzo 2015

²⁵ Artikel 10 lid 8 Brzo 2015

²⁶ Artikel 10 lid 10 Brzo 2015

²⁷ Artikel 16 Rrzo

²⁸ Artikel 11 Brzo 2015

²⁹ Artikel 13 Brzo 2015 en artikel 19 Rrzo

³⁰ Artikel 13 lid 1 t/m 3 Brzo 2015. Toelichting Brzo+ *Het inspectiesysteem bevat afspraken over een gecoördineerde aanpak van inspecties door de verschillende inspectiepartners zoals bezoeken ter plaatse, controles van de interne maatregelen, systemen en rapporten en vervolgdokumentatie, en alle noodzakelijke follow-up, om de naleving van de voorschriften van deze richtlijn door inrichtingen te controleren en te bevorderen*

Inspectieplan (nieuw)

Er dient een inspectieplan te worden opgesteld voor alle inrichtingen. Dit plan dienen de toezichthouders gezamenlijk op te stellen. In artikel 13 lid 5 is opgenomen waaraan dit plan moet voldoen. Onder andere dient omschreven te worden welk geografisch gebied het plan bestrijkt en dient het een lijst van inrichtingen te bevatten die onder het plan vallen.

Inspectieprogramma, inspectiefrequentie en afwijking frequentie³¹ (nieuw)

Op basis van de inspectieplannen dienen vervolgens inspectieprogramma's te worden opgesteld. Ook het inspectieprogramma dienen de toezichthouders gezamenlijk op te stellen. Hierin dient de frequentie van de inspecties voor de verschillende soorten inrichtingen die onder het inspectieplan vallen te worden opgenomen.

Hierbij geldt dat de periode tussen twee opeenvolgende inspecties bij hogedrempelinrichtingen ten hoogst 1 jaar mag zijn en bij lagedrempelinrichtingen ten hoogste 3 jaar.

Van deze frequentie kan worden afgeweken op grond van een systematische evaluatie van de gevaren van zware ongevallen bij de betrokken inrichtingen (risicobeoordeling). Afwijkingen moeten goed worden onderbouwd. In artikel 13 lid 10 is opgenomen waarop de systematische evaluatie moet zijn gebaseerd. Hierbij zijn in ieder geval de mogelijke effecten van de betrokken inrichting op de menselijke gezondheid en het naleefgedrag van de inrichting van belang.

Routinematige, niet-routinematige inspecties, aangekondigde en onaangekondigde inspecties

In het Brzo 2015 wordt onderscheid gemaakt tussen routinematige en niet-routinematige inspecties. Niet-routinematige inspecties worden uitgevoerd om ernstige klachten, ernstige ongevallen en bijna-ongevallen, incidenten en gevallen van niet-naleving zo spoedig mogelijk te onderzoeken³². Deze worden niet vooraf gepland en hebben betrekking tot spoedeisende situaties (zoals omschreven in het artikel). In dat soort situaties is een snelle inspectie nodig om er op toe te zien dat aan de vereisten van het besluit is voldaan. Er kunnen daarnaast nog andere redenen zijn om niet-routinematige inspecties uit te voeren. Een niet-routinematige inspectie is niet hetzelfde als een onaangekondigde inspectie. Een niet-routinematige inspecties kunnen onaangekondigd zijn wanneer de situatie daartoe aanleiding geeft, maar dat is niet noodzakelijk. Een niet-routinematige inspectie kan dus ook aangekondigd plaatsvinden. Daarnaast kunnen routinematige inspecties ook onaangekondigd plaatsvinden.

Termijnen (artikel 13 Brzo 2015) (nieuw)

De rapportage naar aanleiding van een inspectie dient binnen 4 maanden na de inspectie aan de exploitant te worden toegezonden³³. Toezichthouders moeten er vervolgens op toezien dat de exploitant de nodige acties neemt³⁴.

In geval van een belangrijke overtreding dient binnen 6 maanden een herhalingsinspectie te worden uitgevoerd (artikel 13 lid 15 Brzo 2015). Een belangrijke overtreding is in elk geval een overtreding die in de landelijke handhavingstrategie is gekwalificeerd als zware overtreding.

Informatie publiek³⁵

Informatieverplichting voor publiek uitgebreid met informatie over inspecties. In het Brzo 2015 is expliciet opgenomen dat de datum van de laatst uitgevoerde routinematige inspectie altijd openbaar moet zijn voor publiek. Daarbij moet tevens duidelijk zijn op welke wijze meer gedetailleerde informatie over de inspectie te vinden is. In Nederland wordt hieraan voldaan doordat informatie over Brzo bedrijven voor burgers permanent beschikbaar via de risicokaart. Daarnaast is er informatie over inspecties beschikbaar via de openbare samenvatting (Brzo+). Informatie over de laatste inspectiedatum moet hier ook onderdeel van worden, dat is nu nog niet het geval.

³¹ Artikel 13 lid 8 t/m 11 Brzo 2015

³² Artikel 13 lid 12 Brzo 2015

³³ Artikel 13 lid 13 Brzo 2015

³⁴ Artikel 13 lid 14 Brzo 2015

³⁵ Artikel 14 lid 17 Brzo 2015

Strafbaarstelling³⁶

Net als in het Brzo'99 is in het Brzo 2015 een strafbaarstelling opgenomen. Het handelen in strijd met artikel 10 lid 3 en lid 7 t/m 9 en artikel 12 lid 1 en 3 Brzo 2015 is een strafbaar feit. Het betreft de leden van artikel 10 die betrekking hebben op de informatie in het VR ten behoeve van de voorbereiding van de rampenbestrijding en de actuele stoffenlijst met de in de inrichting aanwezige stoffen (artikel 12 Brzo 2015). Het opsporen van strafbare feiten moet plaatsvinden door de politie of door een (tot dit domein bevoegde) buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA), een toezichthouder is hiertoe niet bevoegd. Omdat de toezichthouders wel de zorg hebben om toe te zien op de naleving van deze regels, zal indien de geconstateerde overtreding is aan te merken als een misdrijf, aangifte moeten worden gedaan. Per geval zal moeten worden beoordeeld of er sprake is van een misdrijf en dus een verplichting om daarvan aangifte te doen³⁷. Naast de strafrechtelijke handhaving door het Openbaar Ministerie kunnen Veiligheidsregio's op deze aspecten uit het Brzo 2015 de bestuursrechtelijke handhavingsmiddelen toepassen zoals bedoeld in artikel 63 Wet veiligheidsregio's.

Wijziging besluit informatie inzake rampen en crisis³⁸ (nieuwe onderdelen)

Voor een volledige implementatie van de Seveso III richtlijn was het noodzakelijk om ook het Besluit inzake informatie rampen en crises (Biirc) op enkele punten te wijzigen en aan te vullen. Deze wijziging heeft met name betrekking op de aanvullende informatie die over mogelijke rampen in een hoge drempelinrichting moet worden verschaft. Gelet hierop wordt artikel 5a toegevoegd en artikel 6 Biirc gewijzigd en aangevuld. In artikel 6 Biirc wordt een aantal nieuwe verplichtingen opgenomen. Het betreft de volgende nieuwe verplichtingen:

- algemene gegevens inzake de aard van rampen en zware ongevallen en beknopte gegevens van de voornaamste soorten scenario's voor rampen en zware ongevallen en de bestrijdingsmaatregelen;
- gegevens uit het rampbestrijdingsplan over hoe om te gaan met eventuele effecten die een ramp of zwaar ongeval kan hebben;
- een indicatie van mogelijke grensoverschrijdende gevolgen van een zwaar ongeval;

De veiligheidsregio dient ervoor te zorgen dat deze informatie permanent beschikbaar is voor publiek (**actie VR's**).

Vragen

Op de site van Brzo + is een overzicht te vinden van de meest gestelde vragen (per onderwerp). Hiervoor wordt verwezen naar <http://brzoplus.nl/brzo2015/vragen-antwoorden-1/>

Onderstaande vraag en het antwoord daarop is een aanvulling op de vragen van de Brzo+ site.

Verschil in termijn kennisgeving en VR indienen

Een bestaande inrichting moet uiterlijk 8 juli 2016 een kennisgeving indienen. Het VR moet uiterlijk 1 juli 2016 worden ingediend. Waarom verschillen deze data? Dit heeft te maken met de tekst van de Seveso III. In de Seveso III opgenomen dat bestaande hogedrempelinrichtingen uiterlijk 1 juni 2016 het VR in moeten dienen. De kennisgeving dient volgens Seveso III binnen één jaar gerekend vanaf de datum waarop de richtlijn van toepassing wordt op de inrichting, te worden ingediend. Lidstaten hadden er voor moeten zorgen dat de maatregelen uiterlijk 31 mei 2015 waren geïmplementeerd en 1 juni 2015 in werking zouden treden. In dat geval zou de datum van de kennisgeving overeenkomen met die van het indienen van het VR. Het Brzo 2015 is echter pas op 8 juli 2015 in werking getreden zodat de termijn voor het indienen van de kennisgeving 8 juli 2016 is en de termijn voor het indienen van het VR 1 juni 2016 blijft (hiervoor is in het Brzo 2015 een harde datum op genomen in plaats van een termijn die afhankelijk is van het van kracht worden van het Brzo 2015).

³⁶ Artikel 16 Brzo 2015

³⁷ In het landelijke "Handhavingsbeleid Veiligheidsregio's - Industriële Veiligheid 2014-2018" (LEC BrandweerBrzo) wordt nader ingegaan op de vraag wanneer aangifte moet worden gedaan omdat sprake is van een misdrijf

³⁸ Wijziging artikel 5a en 6 Biirc